

Les llengües minoritàries sostenen la diversitat cultural europea

Published by [Interacció](#) [1] on 07/11/2023 - 10:10 | Last modification: 05/08/2026 - 08:28

L'informe de **Paul Videsott**, elaborat per al Parlament Europeu, parteix d'una idea que sovint queda diluïda en els debats sobre diversitat cultural: la riquesa lingüística d'Europa no depèn únicament de les llengües oficials dels estats, sinó també de les llengües minoritàries i minoritzades. El treball planteja que protegir aquestes llengües no és una qüestió identitària restringida a determinades comunitats, sinó una política essencial per preservar la diversitat cultural europea.

L'estudi mostra que la situació és preocupant. Les dades disponibles indiquen que més de dues tercers parts de les minories lingüístiques europees han disminuït durant les darreres dècades i, amb elles, també ho ha fet l'ús de les seves llengües. L'autor adverteix, però, que aquesta diagnosi és incompleta perquè molts estats ja no recopilen informació sistemàtica sobre les llengües que es parlen al seu territori. Sense dades fiables resulta molt difícil dissenyar polítiques lingüístiques eficaces. La primera recomanació de l'informe és, precisament, recuperar sistemes estables d'observació i seguiment.

Una de les aportacions més rellevants és que el declivi no es presenta com un procés inevitable. L'estudi identifica diversos territoris on les llengües minoritàries han aconseguit establir-se o créixer gràcies a determinades condicions institucionals. Entre aquestes destaquen l'existència d'autonomia política, el reconeixement jurídic de la llengua, la seva normalització administrativa, una infraestructura lingüística sòlida, diccionaris, gramàtiques, estàndards escrits i un sistema educatiu que garanteixi la transmissió intergeneracional. El cas del Tirol del Sud i de la llengua ladina constitueix l'exemple principal d'aquest model.

L'informe també qüestiona una concepció patrimonial de les llengües basada exclusivament en la seva conservació simbòlica. Una llengua només es preserva si continua sent útil en la vida quotidiana. Per això defensa que pugui utilitzar-se a l'escola, a l'administració, als mitjans de comunicació, als serveis públics i als entorns digitals. La vitalitat lingüística depèn molt més de les oportunitats reals d'ús que de les declaracions de protecció.

?La presència quotidiana de les llengües minoritàries en l'espai públic i en el sistema educatiu és una de les condicions que l'informe identifica com a decisives per garantir-ne la vitalitat.

Des d'aquesta perspectiva, el multilingüisme apareix com un recurs col·lectiu. L'autor sosté que les llengües minoritàries aporten beneficis culturals, educatius, econòmics i territorials. Afavoreixen la cooperació transfronterera, enriqueixen les indústries culturals i creatives, reforcen el turisme cultural i contribueixen a la cohesió social. La diversitat lingüística és presentada com un bé públic comparable a la biodiversitat: la seva pèrdua empobreix el conjunt de la societat europea.

Les recomanacions finals insisteixen que la Unió Europea disposa de marge per actuar encara que la competència principal recaigui en els estats membres. L'informe proposa reforçar l'aplicació de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries, facilitar l'accés de les organitzacions de minories als programes europeus,

promoure l'aprenentatge de les llengües minoritàries també entre la població nouvinguda, desenvolupar recursos digitals i donar suport a la creació d'infraestructures lingüístiques bàsiques. També defensa que les llengües minoritàries siguin visibles en la senyalització pública i presents en els sistemes tecnològics, considerant que la seva absència digital compromet l'exercici efectiu dels drets lingüístics.

L'interès del document és notable perquè desplaça el debat des del patrimoni cap a les condicions institucionals que permeten mantenir viva una llengua. La diversitat cultural no depèn només del reconeixement de les identitats, sinó de la capacitat de crear contextos on aquestes llengües continuïn sent socialment útils. Aquesta lectura resulta especialment interessant per als governs locals, ja que moltes de les condicions assenyalades: educació, serveis culturals, administració de proximitat, visibilitat pública i participació comunitària es construeixen precisament des de l'àmbit municipal.

Referència

Videsott, P. (2023). Linguistic and cultural diversity: Minority and minoritised languages as part of European linguistic and cultural diversity (PE 751.273). European Parliament, Policy Department for Citizens' Rights and Constitutional Affairs

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: diversitat cultural

Tags: drets culturals

Tags: polítiques culturals

Tags: recerca cultural

Tags: internacionalització cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2023/llengues-minoritaries>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/ipol_stu2023751273_en.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8466>